

Justitiedepartementet
Enheten för fastighetsrätt och associationsrätt (L1)
103 33 STOCKHOLM

2023-04-11
SN Dnr 2023-40

jonas.ponten@regeringskansliet.se
kopia: ju.registrator@regeringskansliet.se
L1@regeringskansliet.se

Remissvar

Europeiska kommissionens förslag till ändringsdirektiv om att ytterligare utöka och uppgradera användningen av digitala verktyg och förfaranden inom bolagsrätten

Svenskt Näringsliv har beretts tillfälle att lämna synpunkter på Europeiska kommissionens förslag till ändringsdirektiv om att ytterligare utöka och uppgradera användningen av digitala verktyg och förfaranden inom bolagsrätten. Svenskt Näringsliv är en organisation som har 60 000 medlemsföretag organiserade i 48 bransch- och arbetsgivarorganisationer.

Svenskt Näringsliv vill framföra följande synpunkter.

Sammanfattning

Svenskt Näringsliv ser positivt på den digitala omställningen, inklusive en fortsatt process för att möjliggöra digitalisering och öka flexibilitet och effektivitet även inom bolagsrätten. Vi är dock kritiska till att förslagen i flera delar medför en ökning av rapporteringskrav och av företagens administrativa börda. En sådan ökning är omotiverad och olycklig. Strävan borde istället vara att använda digitaliseringen för att förenkla för företagen.

Svenskt Näringsliv har följande kommentarer och synpunkter på förslaget.

1. Allmänna utgångspunkter

Vi ser positivt på den digitala omställningen och en fortsatt process för att möjliggöra digitalisering även inom bolagsrätten. Vi ser positivt på digitala verktyg för att öka flexibilitet och effektivitet och tillgång till information, även mellan medlemsstaterna, och vi bedömer att gemensamma regler är nödvändiga för att genomföra denna förbättring. Det är dock av oerhört stor betydelse att eventuella åtgärder inte leder till en ökad administrativ börda för företagen vad gäller skyldighet att lämna information eller uppgifter. Vi har sett en ökad börda för företag de senaste åren vad gäller bland annat rapportering, och det skulle vara mycket olyckligt om digitaliseringsambitionen medför

ytterligare betungande pålagor för företagen när syftet torde vara det motsatta. Vidare ser vi en risk att pågående initiativ leder till överlappande skyldigheter för företag.

Kommissionens förslag utökar kraven på företagen inom flera områden och inför även nya sanktioner på ett sätt som inte är rimligt eller står i proportion till den förbättring som åsyftas. Detta bör undvikas så långt möjligt. Mot bakgrund av kommissionens ambition att minska rapporteringsbördan för företag med 25% är det inte rimligt att införa nya administrativa krav för företag.

Nedan har vi kommenterat några av de föreslagna bestämmelser som vi ser som problematiska. Mot bakgrund av den korta tidsfristen kommer vi att titta närmare på förslagen och uppskattar möjligheten att återkomma med eventuella ytterligare synpunkter.

2. Ändringar till direktivet 2009/102/EC

Artikel 3 – Rapportering av ägare

Genom den föreslagna ändrade artikel 3 försvinner möjligheten för företag att föra en publik aktiebok istället för att rapportera in sin ägare när företaget blir helägt. Ordningen med en publik aktiebok finns och används idag i Sverige och synes fungera väl för svenska företag. Den möjligheten bör inte tas bort.

Införandet av en skyldighet att rapportera in företagets ägare kan vidare vara ett steg mot att skapa ett centralt aktieägarregister, något som Svenskt Näringsliv flera gånger tidigare har motsatt sig. De skäl som tidigare anförts gör sig fortfarande gällande. Ett centralt aktieägarregister skulle komma att belasta företagen med kostnader och olägenheter utan att tillföra motsvarande fördelar. Det föreligger inte heller någon övertygande utredning som visar att ett centralt aktieägarregister skulle vara ett effektivt medel för bekämpande av ekonomisk brottslighet. Tvärtom finns en beaktansvärd risk för att ett centralt register skulle kunna komma att missbrukas i brottsliga syften. Till detta kan läggas risken för intrång i enskildas integritet.

3. Ändringar till direktivet (EU) 2017/1132

Artikel 10 – Kontrollförfaranden

I allmänhet kan sägas att det är av största vikt att eventuella kontrollförfaranden (så kallade "preventive control mechanisms") varken i onödan ökar kraven på företagen eller handläggningstiden för registreringsärenden, såsom nyregistrering av företag. Den nya detaljregleringen riskerar att göra det onödigt krångligt vid registreringsärenden.

Artikel 14a och Annex IIB – "Partnerships"

I den nya bilagan, Annex IIB, definieras "partnerships" från ett svenskt perspektiv som handelsbolag och enkla bolag. För handelsbolag finns idag viss reglering och registreringskrav medan enkla bolag är sparsamt reglerade. Vi ifrågasätter lämpligheten att låta regleringen omfatta enkla bolag och utgår ifrån att det snarare är handelsbolag och kommanditbolag som avsetts

omfattas. Om enkla bolag skulle omfattas skulle regelverket behöva justeras betydligt för att inte medföra en mycket långtgående utökning av kraven från ett svenskt perspektiv.

Kraven på information som ska lämnas om handelsbolag (och antagligen kommanditbolag) omfattar uppgift om insatser från bolagsmännen (14a (f)). Såvitt vi känner till finns inte den uppgiften idag registrerad hos Bolagsverket och vi kan inte se någon fördel med att utöka rapporteringskraven till Bolagsverket med den uppgiften. Motsvarande uppgift återkommer i artikel 16b 3 (a).

Det är centralt att redovisningshandlingar endast krävs i den utsträckning det redan finns en skyldighet att skicka in dessa till Bolagsverket. Ingen ny skyldighet bör införas.

Artikel 14b – Information om koncernbolag

Artikeln detaljreglerar rapportering av information om koncernbolag, inklusive specialfallen att inget moderbolag finns inom EU. Detta är ett nytt krav som kräver omfattande administration och rapportering för företag. Dessutom är begreppet koncern inte ett entydigt begrepp vilket sannolikt kommer att leda till tillämpningssvårigheter. Begreppet används både inom redovisningen (IFRS) och inom bolagsrätten och dess innebörd är förknippat med en rad bedömningar.

Enligt årsredovisningslagen ska noterna i en koncernredovisning innehålla information om dotterbolag och intresseföretag med mera (ett upplysningskrav som baseras på redovisningsdirektivet). I och med att informationen genom årsredovisningen redan blir allmänt tillgänglig saknas skäl att införa ytterligare krav i denna del. Årsredovisningsinformationen måste vara tillräcklig och något ytterligare krav bör i denna del inte införas.

Artikel 15 - Skyldighet att uppdatera information inklusive tidsfrister och sanktioner

Det saknas behov att såsom föreslås reglera tidsfrister (med därtill hörande sanktioner) för att anmäla ändringar av tidigare registrerade dokument/information. Den reglering som idag finns ser olika ut beroende på ärendetyp, vilket är rimligt. Som ett exempel kan nämnas att det faktum att en styrelseförändring får effekt först när anmälan om ändringen mottagits av Bolagsverket är ett tillräckligt incitament för att företag ska anmäla förändringen i tid. En sanktionerad tidsfrist tillför inget värde och bör inte införas. Det är förstås bra (och nödvändigt) att den föreslagna bestämmelsen undantar information om koncernbolag och redovisningshandlingar, men det saknas även i övrigt skäl att införa en allmänt tillämplig tidsfrist.

Det saknas vidare anledning att införa en skyldighet för företag att årligen bekräfta att den information som finns i registret är korrekt och uppdaterad. Det saknas skäl att lägga en sådan ytterligare administrativ pålaga på företagen och på Bolagsverket som måste hantera alla dessa ärenden. Presumtionen borde vara den motsatta, att så länge ingen förändring anmälts gäller den information som lämnats/registrerats hos Bolagsverket.

Artikel 16b – Registreringsbevis

I listan över information som ska ingå för samtliga företag anges "the electronic address of the company". Det är inte helt klart vad som avses med detta och det är inte heller säkert att företag

har en allmängiltig elektronisk adress (till exempel e-mail adress) som är lämplig att använda för dessa syften.

Artikel 28 och artikel 40 – Sanktioner

Det saknas anledning att utöka sanktionerna, till exempel vad gäller anmälan av ändringar av tidigare registrerad information/dokument. Sanktioner behövs inte vara ett incitament för företag att hålla sin information uppdaterad.

Avslutningsvis kan sägas att även om vi ser positivt på den digitala omställningen och en fortsatt process för att möjliggöra digitalisering, öka flexibilitet och effektivitet även inom bolagsrätten är vi kritiska till de förslag som leder till en omotiverad ökning av företagens rapportering och administrativa börda. En sådan ökning är olycklig. Strävan borde istället vara att använda digitaliseringen för att förenkla för företagen.

Med vänliga hälsningar

SVENSKT NÄRINGSLIV
Företagsjuridik

Göran Grén

Maria Larsson